

Agatha Christie, *Έγκλημα στο Οριάν Εξπρές*, μετάφραση από τα αγγλικά: Χρήστος Καψάλης, Ψυχογιός, Αθήνα 2018, 304 σελ.

Η κυρία Κρίστι λείπει σε ταξίδι για δουλειές

Από τον ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟ

Η σημαντικότερη συνεισφορά της Άγκαθα Κρίστι στη διάδοση και την καταξίωση του αστυνομικού μυθιστορήματος είναι η αποδέσμευσή του από τη γενέθλια γη, δική της και του είδους, τη βιομηχανική Αγγλία. Σε αντίθεση με τον Σέρλοκ Χολμς του Άρθουρ Κόναν Ντόυλ που είναι καθηλωμένος στην Baker Street, ο Ηρακλής Πουαρό είναι κοσμοπολίτης και ταξιδεύει συχνά – πότε με το Orient Express περνά από τα Βαλκάνια, πότε με ένα ποταμόπλοιο, το Karnak, διαπλέει το Νείλο.

Η Άγκαθα Κρίστι γεννήθηκε τον Σεπτέμβριο του 1890. Άρχισε η τελευταία δεκαετία του 19ου αιώνα και ταυτόχρονα δημοσιεύονταν τα πρώτα άρθρα που προοδίζαν την αστυνομική λογοτεχνία ως διακριτό και ξεχωριστό λογοτεχνικό είδος – το είδος που στον αγγλοσαξονικό χώρο περιγράφηκε ως detective story.¹ Είναι η εποχή των ιστοριών του Σέρλοκ Χολμς που, φανατική αναγνώστρια, η μικρή Άγκαθα Μύλερ παρακολουθεί ανελλιπώς. Το ίδιο κάνει και η μικρή Τζοζεφίν στο *Crooked House*² που διαβάζει τόνους αστυνομικές ιστορίες και δεν πάει σχολείο αλλά παρακολουθεί μαθήματα στο σπίτι – όπως έκανε η μικρή Άγκα (Άγκαθα). Σκηνοθετεί και αυτή φόνους και «όταν η αστυνομία θα φτάσει σε αδιέξοδο θα παρουσιαστώ και θα πω: τώρα εγώ θα σας πω ποιος το έκανε».

Όπως όμως επισημαίνει και ο Τσβετάν Τοντόροφ, η κατάταξη αρκετών έργων μέσα σε ένα είδος σημαίνει και την υποβάθμισή τους.³ Έτσι, την ίδια εποχή, μπορεί το αστυνομικό μυθιστόρημα να προσλαμβάνεται σαν ένα γοητευτικό παιχνίδι αλλά δεν παύει ταυτόχρονα να αντιμετωπίζεται και ως αξιοληντή λογοτεχνία. Αυτό το γοητευτικό παιχνίδι υπερασπίζεται φανατικά η Άγκαθα Κρίστι και, με τους δικούς της ντετέκτιβ, τη Μις Μαρπλ και τον Ηρακλή Πουαρό, το βοηθάει όχι μόνο να επιβιώσει και να κατακτήσει τον κόσμο, αλλά και να αποκαταστήσει τις σχέσεις του με τη λογοτεχνία.

Ένας αιώνα μετά τη γέννηση της Άγκαθα Κρίστι, ο Πωλ Ωστερ, στη *Γυάλινη Πύλη* του, επισημαίνει για το αστυνομικό μυθιστόρημα: «Σε μια καλή αστυνομική ιστορία τίποτα δεν είναι περικό. Δεν υπάρ-

Λονδίνο, 1915. Η Άγκαθα Κρίστι με τη στολή της νοσοκόμας στη διάρκεια του Α' Παγκόσμιου Πολέμου. Τότε απέκτησε «εξειδίκευση» στις ιδιότητες των δηλητηρίων, τα οποία αργότερα ενέταξε στις ιστορίες της.

χει ούτε μια φράση, ούτε μια λέξη χωρίς νόημα. [...] Ο κόσμος του βιβλίου ζωντανεύει, βρίθκει από δυνατότητες, μυστικά και αντιφάσεις [...] όλα γίνονται ουσιώδη».⁴ Ισχύει για κάθε βιβλίο της Άγκαθα Κρίστι.

Όμως η σημαντικότερη συνεισφορά της Άγκαθα Κρίστι στη διάδοση και την καταξίωση του αστυνομικού μυθιστορήματος είναι η αποδέσμευσή του από τη γενέθλια γη, δική της και του είδους, τη βιομηχανική Αγγλία. Αν ο Σέρλοκ Χολμς του Άρθουρ Κόναν Ντόυλ είναι καθηλωμένος στην Baker Street, ο Ηρακλής Πουαρό είναι κοσμοπολίτης, ταξιδεύει συχνά – και στα ταξίδια του, ένα τρένο στα Βαλκάνια, το Orient Express, και ένα ποταμόπλοιο, το Karnak στο Νείλο, θα γίνουν σκηνικά για δυο από τα πιο γνωστά μυθιστορήματά της.

ΦΟΝΟΙ ΣΕ ΜΕΓΑΛΑ ΤΑΞΙΔΙΑ

Το 1907, η Άγκαθα Κρίστι επιστρέφει από τις σπουδές της στο Παρίσι και βρίσκει τη μητέρα της να ταλαιπωρείται από μια απροσδιόριστη ασθένεια, με ολισθηρή θεραπεία τη μετακίνησή της σε ένα μέρος με κλίμα πιο ξηρό και ζεστό. Το μέρος αυτό ήταν το Κάιρο. Παρέμειναν για τρεις μήνες στο ξενοδοχείο Gezira Palace Hotel και η δεκαεπτάχρονη Άγκαθα θα ζούσε σε έναν διαφορετικό κόσμο. Ο αστικός κοσμοπολιτισμός της αυστριακής πόλης βρισκόταν σε ένα περιβάλλον γεμάτο ιστορικά και αρχαιολογικά αποτυπώματα. «Το ταξίδι στην Αίγυπτο με βοήθησε πολύ», συνήθιζε να λέει.

Πίσω στην Αγγλία, καθηλωμένη στο κρεβάτι από γρίπη, αποφασίζει να ξεκινήσει το πρώτο της μυθιστό-

ρημα. «Θα λάμβανε χώρα στο Κάιρο. Ονόμασα το μυθιστόρημα –δεν ξέρω γιατί– *Snow Upon the Desert*. Το μυθιστόρημα, μια ερωτική ιστορία, που υπογράφει με το ψευδώνυμο Monosyllaba, παρά τις προσπάθειες του φίλου οικογενειακού περιβάλλοντός της, δεν εκδόθηκε ποτέ.

Εκείνη την εποχή γνώρισε τον νεαρό ανθρωπολογικό Άρτσι Κρίστι, με τον οποίο παντρεύτηκαν τα Χριστούγεννα του 1914. Με απαίτηση του εκδότη της, το επώνυμο του συζύγου της, Κρίστι, θα την έκανε γνωστή σε όλο τον κόσμο. Έτσι γεννήθηκε ένα brand name της αστυνομικής λογοτεχνίας. Κι η Αίγυπτος επανήλθε γρήγορα σε ένα από τα οκτώ διηγήματα που της ζητήσαν να γράψει για το περιοδικό *The Sketch*, από τον Μάρτιο έως τον Οκτώβριο του 1923 – στην «Περπέτεια του αι-

γυπτακού τάφου».⁵

Την επόμενη χρονιά, η Άγκαθα Κρίστι ακολούθησε το σιζόν της Άρτσι, που είχε παρατηρήσει από την Αεροπορία, στη μεγάλη διπλωματική αποστολή της British Empire Exhibition, αφήνοντας πίσω στην Αγγλία τη νεογέννητη κόρη της Ρόζαλιντ, την οποία φρόντιζαν η μητέρα της και η αδελφή της Ματζ. Επισκέφθηκαν κατά σειρά τη Νότια Αφρική, την Αυστραλία, τη Νέα Ζηλανδία, τη Χαβάη και τον Καναδά. Εκείνος ο γύρος του κόσμου «ήταν ένα από τα πλέον συναρπαστικά πράγματα που συνέβησαν» στην ζωή της. Η έμμετρη ροπή στο ταξίδι μιας αθηνικής φλανερ του κόσμου θα αναδύταν και θα σημάδευε το έργο της. Το εξομολογούνταν αργότερα, επισημειώντας ότι, κατά τη διάρκεια ενός ταξιδιού

είσαι ο εαυτός σου, αλλά ένας άλλος εαυτός. [...] Η ζωή στη διάρκεια του ταξιδιού έχει την ουσία ενός ονείρου. Είναι κάτι έξω από το κανονικό, όμως ταυτόχρονα είσαι μέρος του. Σε αυτό εμφανίζονται χαρακτηριστές που δεν έχεις συναντήσει έως τότε και, κατά πόσα πιθανότητα, δεν πρόκειται να συναντήσεις ξανά.⁶

Η επίδραση αυτού του μεγάλου ταξιδιού στο έργο της αποτυπώθηκε για πρώτη φορά στο μυθιστόρημα *The Man with the Brown Suit*, που κυκλοφόρησε το 1924 και εισήγαγε το χαρακτήρα του συνταγματάρχη Ρέις. Ένα κομμάτι χαρτί στα χέρια ενός νεκρού στον σιδηροδρομικό σταθμό του Χάντνερ Παρκ οδηγεί στη Νότια Αφρική. Με αφηγηρία το Κέιπ Τάουν, η ιστορία μεταφέρεται στη Ροδεσία και τον ευρύτερο αφρικανικό χώρο. Οι προλαμβάνουσες της Άγκαθα Κρίστι από εκείνο το ταξίδι είναι διάχυτες και αναδύονται μέσα από τις γραμμές του βιβλίου. Ως προθέρμανση, δημοσιεύονταν και ένα μικρό διήγημα, το "While the light lasts", με ντεκόρ την ενδοχώρα της Νότιας Αφρικής και της Ροδεσίας.

Από εκείνο το μεγάλο ταξίδι, θα μείνει στις εντυπώσεις της Άγκαθα Κρίστι και η εριώτικη εμπειρία της ναυτίας της από μια θαλασοστραχή. Τη ναυτία θα κληροδοτήσει στον λογοτεχνικό ήρωά της, τον Ηρακλή Πουαρό, που δεν αντέχει τα πλοία. Το τετραήμερο ταξίδι του από τη Μασσαλία στην Αίγυπτο, στο διήγημα «Η περιπέτεια του Αιγυπτιακού Τάφου», είναι ένας εμπόλεμος: «Έπεται γρήγορα: Μα όχι η θάλασσα, η μισητή θάλασσα».

Δεκέμβριος 1926. Πρωτοσέλιδο της εφημερίδας *Daily Sketch* που αναγγέλλει την είδηση ότι η Άγκαθα Κρίστι βρέθηκε μετά τη μερικών ημερών εξαφάνισή της, όταν την εγκατέλειψε ο πρώτος της σύζυγος.

Οι εντυπωμένοι άνθρωποι δεν έχουν ιστορία, γράφει κάπου η Άγκαθα Κρίστι, που η ζωή έγραφε γι' αυτή τη δική της ιστορία. Τον Δεκέμβριο του 1926, ο σύζυγός της τη ζήτησε διαζύγιο. Υπέστη σοκ. Εξαρραγίστηκε και την αναζητούσαν δέκα μέρες. Έγινε κεντρικό θέμα στις εφημερίδες, ώσπου να εντοπιστεί σε ένα ξενοδοχείο του Γιορκόιρ, όπου έμενε με το όνομα της ερωμένης του σιζόνου της! Λέγεται ότι αποπειράθηκε να δολοφονήσει την ερωμένη του σιζόνου της τριπλώνοντας στο ισοπύργο καλλονής όπου εκείνη βρισκόταν. Αλλά ήταν τελικά το προσωπικό της DNA, η φυγή και το ταξίδι, ως διαφυγή στην αρχή και ως λύτρωση στο τέλος, όταν γνώρισε τον αρχαιολόγο Μαξ Μαλόουαν. Ίσως, θεραπευτικά, λειτούργησε και η λογοτεχνία.

Για να συνέλθει, έκανε ακόμα ένα μεγάλο ταξίδι. Τον Φεβρουάριο του 2017, με την κόρη της, έφυγε για τα Κανάρια Νησιά, όπου έγραψε το *Mystery of Blue Train*, ένα βιβλίο που έλεγε ότι μισούσε. Όταν το δι-αζύγιο οριστικοποιήθηκε, ένα μεγάλο ταξίδι θα ήταν ακόμα μια φορά η δική της διέξοδος. Είχε κάνει τον γύρο του κόσμου με τον Άρτσι, είχε πάει στα Κανάρια Νησιά με την κόρη της. Τώρα θα ταξίδευε μόνη της. «Αυτήν τη φορά θα ανακάλυπτα τι άνθρωπος ήμουν», γράφει. «Θα

μπορούσα να ικανοποιήσω το πάθος μου να βλέπω νέους τόπους, όποιον τόπο θα ήθελα να δω. Θα μπορούσα να αλλάξω γνώμη από τη μια στιγμή στην άλλη». Κλείνει εισιτήρια για την Καραϊβική και την Τζαμάικα.

ΩΔΗ ΣΤΑ ΤΡΕΝΑ

Ήταν η εποχή που οι Άγγλοι αναζητούσαν στην Ανατολή και στην έρημο την υπαρξιακή περιπέτεια, με χαρακτηριστικούς εκπροσώπους – scripta manent – τη Γερτρούδη Μπέλ με το *Daughter of the Desert* και τον Τ.Ε. Λώρενς (ο Λώρενς της Αραβίας) με *The Seven Pillars of Wisdom*. Δύο μέρες πριν από την αναχώρησή της, μια φιλική παρέα την ιντριγκάρει για ένα ταξίδι στη Βαγδάτη. Ακυρώνει τα εισιτήρια και βγάζει άλλα με το Orient Express για την Κωνσταντινούπολη. «Το να ταξιδέψω με το Orient Express ήταν ένα όνειρο».

Η εποχή του μεσοπολέμου ήταν η εποχή των σιδηροδρόμων και το Orient Express ήταν το καμάρι της Compagnie Internationale des Wagon-Lits, δρομολογημένο στη γραμμή Καλαί - Κωνσταντινούπολη, διασχίζοντας και συνδέοντας ταυτόχρονα με ανταποκρίσεις όλη την Ευρώπη. Αν και σε ηλικία 21 ετών, η Άγκαθα (Μύλερ, ακόμα, τότε) είχε πετάξει με αεροπλάνο σε μια δοκιμαστική πτήση, στις 10 Μαΐου 1911,

που την εντυπωσίασε, θα παραμείνει φανατική οπαδός των τρένων ακόμα και όταν, χρόνια αργότερα, τα αεροπλάνα θα γίνονταν το βασικό μέσο μετακίνησης:

Τι μπορεί να συγκριθεί με ένα τρένο. [...] Το ταξίδι με το τρένο είναι μια ευκαιρία να δεις τη φύση και τους ανθρώπους, πόλεις, εκκλησίες και ποτάμια. [...] Στην ουσία να δεις τη ζωή.

Το 1931, επιστρέφοντας στην Αγγλία, το Οριάν Εξπρές κόλλησε στα χιόνια κάπου στη Γιουγκοσλαβία. Ανάμεσα στους επιβάτες είναι και μια κυρία από την Αγγλία που πίνει ατάραχη το τσάι της και διαλέγει ανάμεσα στους επιβάτες –το πολύχρωμο διεθνές μουσικό του Μεσοπολέμου– τους λογοτεχνικούς ήρωές της για μια νέα εντυπωσιακή περιπέτεια του Ηρακλή Πουαρό. Είναι το *Murder on the Orient Express* που λέγεται ότι ολοκληρώθηκε στο ξενοδοχείο Πέραν Παλάς της Κωνσταντινούπολης και κυκλοφόρησε το 1934. Προς τιμήν της, το δωμάτιο του ξενοδοχείου φέρει μέχρι σήμερα το όνομα της. Το *Έγκλημα στο Οριάν Εξπρές* έχει μια διακριτή σημασιολογία. Εκτός του ότι όλοι είναι ύποπτοι, που αποτελεί σήμα κατατεθέν των έργων της, έχει και μια ασυνήθιστη ανατροπή για τα δεδομένα κάθε αστυνομικής πλοκής,

Επίσης αμφοβητεί τον κυρίαρχο κοινωνικό ορθολογισμό του Νόμου και του Δικαίου, κατανοώντας το Φυσικό Δίκαιο και την αυτοδικία.

Ταυτόχρονα όμως υπερασπίζεται τη μεγάλη παρακαταθήκη του αστικού κόσμου, το μυθιστόρημα. Οι αναλογίες με τα έργα του Μπαλζάκ, έστω και αν η υψιπετής κριτική τις αγνοεί, είναι εντυπωσιακή. Όλα είναι υπολογισμένα με ακρίβεια, χτισμένα πάνω σε εμπειρίες και παρατηρήσεις από την πραγματικότητα, και η σταθερή αναφορά στα πράγματα γίνεται με προσεκτική επιλογή λέξεων και εκφράσεων. Ο αναγνώστης, εκτός του ότι αναμετρείται με έναν γοητευτικό γράφο, ταξιδεύει ζώντας τη ζωή και την αταξοψαίρα των σιδηροδρόμων του μεσοπολέμου, τότε που το ταξίδι κρατούσε μέρες. Η σημασία στη λεπτομέρεια παίζει ρόλο: επισημαίνονται, για παράδειγμα, οι διαφορετικοί σίρτες στις μονές και στις ζυγές καμπίνες και το άγκιστρο που χρησιμοποιεί για τα ρολόγια των ταξιδιωτών.

Εκείνο όμως το πρώτο ταξίδι στη Μέση Ανατολή θα αποδειχτεί καθοριστικό για τη ζωή και το έργο της Άγκαθα Κρίστι. Την ξενάγησή της αναλαμβάνει ο κατά 15 χρόνια νεότερός της αρχαιολόγος Μαξ Μαλόουαν, που εντυπωσιασμένος από το φλέγμα και το χούι της, την άνοιξη του 1930, της κάνει πρόταση γάμου. «Σε πειράζει που το επάγγελμά μου είναι να βιάζω πιεθαμένους από το χόμα;» τη ρώτησε. «Καθόλου αγάπη μου. Όπως ξέρεις λατρεύω τα πτώματα», ήταν η απάντησή της.⁸ Ένας γάμος που κράτησε 46 ολόκληρα χρόνια, επιβίωσε ενός παγκόσμιου πολέμου και οδήγησε σε μακρές περιπλανήσεις και των δύο στο Ιράκ και τη Συρία, όπου ζούσαν στις εγκαταστάσεις των αρχαιολογικών αποστολών.

Μαρτυρίες από εκείνη την εποχή, που παρουσιάστηκαν στην έκθεση του Βρετανικού Μουσείου *Άγκαθα Κρίστι και Αρχαιολογία*, επισημαίνουν την αγγλοσαξονική εμμονή του ζεύγους στους τύπους. Φορούσαν πάντα βραδινό ένδυμα στο δείπνο ενώ η Άγκαθα ντυνόταν όπως στην Αγγλία με τούντ , κασμίρι και μετάξι. Το ίδιο ιδιόρρυθμο καλοντυμένος και gentleman σε οποιοδήποτε συνθήκες είναι και το alter ego της, ο Ηρακλής Πουαρό. Ιδιόρρυθμη ήταν και η συμβολή της στη δουλειά του σύζυγου της. Καθάριζε τα αρχαιολογικά ευρήματα με το γαλάκτωμα καθαρισμού προσώπου Ινποκα. Οι μετακινήσεις της γίνονταν με ένα

Η Άγκαθα Κρίστι τη δεκαετία του 1940.

τετρακύλινδρο Φορντ που το είχε βαπτίσει Queen Mary, ενώ αναζητούσε όπου και αν βρισκόταν τους λονδρέζικους *Times*. Την έλλειψη αγγλικών εφημερίδων στην ιταλοκρατούμενη Ρόδο επισημαίνουν και οι ήρωες του διηγήματος "Triangle at Rhodes".⁹ Επίσης, κουβαλούσε πάντα μαζί της τη φωτογραφική της μηχανή, στην αρχή μια Leica DRP III και, αργότερα, μια Kodak 237 FK για έγγραφο φιλμ 16 mm.

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ

Η δεκαετία του 1930 είναι από τις πιο γόνιμες συγγραφικά για την Άγκαθα Κρίστι. Καταρχάς εισάγει τον συνταξιοζούχο δημόσιο υπάλληλο και ντετέκτιβ Πάρκερ Πέν. Στην αρχή, δημοσιεύει διηγήματα με ήρωα τον Πέν που εξελίσσονται στην Αγγλία. Στη συνέχεια, όμως, οι περιπέτειές του τοποθετούνται στα μέρη που η συγγραφέας είχε γνωρίσει μέσω των ταξιδιών της. Το καλοκαίρι του 1933, συνεισώς, δημοσιεύει 5 διηγήματα με αυτόν τον ήρωα ("The Gate of Baghdad", "The House of Shiraz", "The Pearl

of Price", "Death of Nile", "The Oracle of Delphi"), στα οποία αποτυπώνονται οι εμπειρίες της από τα ταξίδια της με τον Μαλόουαν.¹⁰

Στη συνέχεια, αποφασίζοντας να περάσει από τη μικρή φόρμα στη μεγάλη, καταθέτει μια σειρά μυθιστορήματα που εξελίσσονται μακριά από την Αγγλία. Μετά το *Έγκλημα στο Ουβίν Εξπρές* (1934) που συμπεκνώνει τις συχνές μετακινήσεις της με αυτό, ακολουθεί το *Murder in Mesopotamia* (1936).¹¹ Η Άγκαθα Κρίστι ακολουθεί και εδώ την τυποποιημένη πια δομή των ιστοριών της. Ο οριοθετημένος χώρος μιας μικρής κλειστής κοινωνίας, ένας φόνος και μια δεκάδα πρόσωπα, όλα ύπνοτα. Από την κλανάμαζα του Οριάν Εξπρές, το σκηνικό μεταφέρεται αυτή τη φορά στο κύριο μιας αρχαιολογικής αποστολής στην περιοχή του Ουρ. Το θύμα, μια femme fatale, είναι σύζυγος του αρχαιολόγου της αποστολής. Το σκηνικό του μυθιστορηματός της αποτυπώνει τη ζωή της, δίπλα στον αρχαιολόγο σύζυγό της. «Νομίζω πως αν συμβαίνει να είσαι γυναίκα αρχαιολόγου και σε αφήνει αδιάφορη η εργασία του συζύγου σου, το καλύτερο που έχεις να

κάνεις είναι να αποφεύγεις να παίρνεις μέρος στις αποστολές», έγραψε σχετικά.

Θα ακολουθήσει την αμέσως επόμενη χρονιά το μυθιστόρημα *Death on the Nile*.¹² Αυτή τη φορά δεν είναι η νεαρή Άγκαθα που συνοδεύει τη μητέρα της και με δάκρυα στα μάτια θα προτιμήσει μια χοροεσπερίδα από την επίσκεψη στις αρχαιότητες του Νεΐλου, αλλά η σύζυγος ενός αρχαιολόγου που τη συνοδεύει.

Η πολυγραφώτατη, με 66 μυθιστορήματα και περίπου 150 διηγήματα σε περίπου μισόν αιώνα συγγραφική ζωή, Άγκαθα Κρίστι, ίσως φυσιολογικά, αναγκάζεται (ίσως όμως και να το επιδιώκει) σε ένα από τα γοητευτικά παιχνίδια της με τους αναγνώστες: καταθέτει συχνά διαφορετικές παραλλαγές της ίδιας ιστορίας ή μεταποιεί ένα διήγημα σε μυθιστόρημα. Έτσι ο *Φόνος στον Νεΐλο* μοιάζει να συγχωνεύει τα δύο προηγούμενα αφηγήματά της. Η αμαζοστοιχία του Οριάν Εξπρές, βεβαίως, έχει αντικατασταθεί από το πισταμόπλοιο Καρνάκ. Ταυτόχρονα, όμως, η συγγραφέας δανείζεται την εντυπωσιακή femme fatale, το θύμα στην υπόθεση της Μεσοποταμίας που όλοι ζηλότυπα μισούν, και την επαναφέρει στο πρόσωπο της ζατιλούτης καλλονής Λινέτ Ρτζιουαίη. Αλλά και τον συνταγματάρχη Ρέις από τον "Man with the Brown Suit", επιβεβαιώνοντας τη συνεχή επικοινωνία των έργων της.

Επίσης και εδώ συντηρείται το ερωτικό τρίγωνο, σχέση που συχνά απαντάται στα έργα της και οδηγεί στο έγκλημα. Το προσωπικό υπαρκτό της τραύμα, η αποτία του Άρτσι Κρίστι που απελάθηκε να διαλύσει τη ζωή της, την ακολουθούσε στην πλοκή κι αυτής της ιστορίας. Όπως συνέβη και με άλλες ιστορίες της, που έγραψε μετά το διαζύγιο. Ας δούμε τι παρήχθη από εκείνη την περιπέτεια εγκατάλειψης:

Αμέσως μετά τον οριστικό χωρισμό της, σε συνθήκες σπαρακτικού αδιεξόδου, έγραψε το διήγημα "The Blood Stained Pavement" ("Αίμα στο πλακόστρωτο"). Είχε προηγηθεί το "Within the wall" λίγο πριν από το χωρισμό, όταν ο Άρτσι συμπεριφερόταν σαν ξένος.¹³ Επίσης, μεταφέρει, στην υπόθεση του εγκλήματος στο Νεΐλο, το ερωτικό τρίγωνο του διηγήματος της προηγούμενης χρονιάς «Φόνος στη Ρόδο», ως «στρατηγική παραπλάνησης». ¹⁴ Κάτι που θα επαναλάμβανε με την ίδια ακριβώς ανατροπή στο μυθιστόρημα *Evil under the sun* (1941).